

Overzichtsnotitie

Beleidskaders Horeca Buitengebied Dongen

18 augustus 2026

Deze notitie brengt de relevante beleidskaders in kaart die betrekking hebben op horeca in het buitengebied van de gemeente Dongen. De kaders zijn afkomstig uit zes beleidsdocumenten. De gemeenschappelijke lijn die hieruit voortvloeit wordt aan het einde samengevat.

1. Omgevingsplan Dongen Buitengebied 2009

- Kleinschalige horeca (max. 100 m²) als nevenfunctie bij agrarisch bedrijf of VAB-locatie is toegestaan.
- Voorbeelden: theetuin, boerderijterras.
- Toegestaan in bebouwingsconcentraties én elders in buitengebied (m.u.v. landbouwontwikkelingsgebieden).
- Ontwikkelingen grotendeels binnen bestaande bebouwing; geen onevenredige verkeers- of parkeerdruk.
- Landschappelijke inpassing verplicht; omliggende agrarische bedrijven mogen niet beperkt worden.
- Grootschalige horeca is uitdrukkelijk niet toegestaan.

Conclusie: Het omgevingsplan biedt ruimte voor kleinschalige, recreatief georiënteerde horeca als nevenfunctie, mits landschappelijk ingepast en qua schaal beperkt. Een boerderijterras of lunchlocatie past; grootschalige horeca niet.

2. Omgevingsvisie Dongen 2023

- Inzet op behoud en toekomstbestendigheid van bestaande voorzieningen.
- Terughoudend met toestaan van nieuwe voorzieningen.
- Concentratie van voorzieningen in het centrum.
- Voorzieningen moeten goed bereikbaar blijven.

Conclusie: De omgevingsvisie biedt een restrictief kader: nieuwe horecavoorzieningen in het buitengebied passen in beginsel niet in het streven om voorzieningen te concentreren in het centrum.

3. Economische Visie 2024

- Behoud van het agrarische karakter van het buitengebied staat centraal.
- Toerisme als groeimarkt, maar primair als extra nevenactiviteit voor agrariërs.
- Ontmoetingsfuncties worden zoveel mogelijk geconcentreerd in het centrum.
- Recreatie verrijkt de gemeente, maar mag niet ten koste gaan van het agrarische karakter.
- Kansenkaart voor nieuwe economische dragers in het buitengebied (recreatie en toerisme inbegrepen).
- Integrale kaders voor bedrijvigheid in het buitengebied (inclusief VAB's) worden opgesteld.

Conclusie: Horeca in het buitengebied is hooguit een ondergeschikte nevenfunctie. Recreatie en toerisme worden omarmd als kans, maar mogen het primaire agrarische karakter niet verdringen.

4. Toekomstvisie 2025 'Investeren in relaties'

- Horeca wordt niet als zelfstandig beleidsveld behandeld.
- Horeca figureert als onderdeel van een levendig centrum (Looiersplein, Wilhelminaplein, Park Vrede-Oord).
- Terrassen en horeca gezien als ontmoetingsplaatsen voor inwoners.
- Combinatie van horeca, winkels en evenementen houdt het centrum aantrekkelijk.
- Behoud en versterking van voorzieningen in alle kernen van de gemeente.

Conclusie: *De toekomstvisie richt zich op een bruisend centrum. Horeca in het buitengebied wordt niet beleidsmatig gestimuleerd; het zwaartepunt ligt bij het versterken van centrumgebieden en kernvoorzieningen.*

5. Programma Buitengebied 2026

- Aandacht voor voorzieningenniveau, waaronder openbaar vervoer.
- Kansen voor recreatie en toerisme worden per deelgebied (koersen) bepaald.
- Landschap, leefkwaliteit en duurzaamheid als leidende waarden.
- Horeca in het buitengebied wordt niet expliciet benoemd als kans of opgave.

Conclusie: *Het programma buitengebied laat horeca grotendeels onbenoemd. Recreatie en toerisme worden per deelgebied afgewogen; landschappelijke kwaliteit en leefkwaliteit zijn doorslaggevend.*

6. Bestuursakkoord 'Doen wat nodig is' 2026

- Winkelcentrum aantrekkelijk houden met een goede mix van winkels en horeca.
- Leegstand tegengaan; ondernemers worden gestimuleerd zich in het centrum te vestigen.
- Behoud van levendige kernen in Dongen, 's Gravenmoer en Klein-Dongen-Vaart.
- Geen specifieke nieuwe beleidsvoornemens voor horeca buiten het centrum.
- Nadruk op economische vitaliteit centrum en samenwerking met ondernemers.

Conclusie: *Het bestuursakkoord ondersteunt bestaande horeca als onderdeel van een levendig centrum. Er is geen beleidslijn gericht op uitbreiding van horeca in het buitengebied.*

Samenvatting & gemeenschappelijke rode draad

De zes beleidskaders kennen een consistent patroon. Dit patroon sluit aan bij de uitgangspunten die ook veel andere gemeenten hanteren voor horeca in het buitengebied:

- Horeca als nevenactiviteit, niet als hoofdfunctie. De agrarische bedrijfsvoering blijft dominant.
- Inhoudelijke koppeling aan de gebiedsfunctie: proeverijen van eigen producten, boerderijbezoek, recreatieve routes, educatie; geen zelfstandig horecabedrijf.
- Bouwkundige terughoudendheid: geen nieuwe bebouwing ten behoeve van horeca; gebruik van bestaande agrarische gebouwen of eenvoudige buitenruimte.
- Strikte grenzen aan schaal en openingstijden, om te voorkomen dat horeca de agrarische functie verdringt of het landschappelijke karakter aantast.

Conclusie

De bestaande gemeentelijke beleidskaders bieden gezamenlijk voldoende uitgangspunten voor de beoordeling van horeca-initiatieven in het buitengebied. De kaders geven richting aan de aard, omvang en ruimtelijke inpassing van horeca en aan de verhouding tussen horeca, de agrarische functie en de kwaliteiten van het buitengebied.

Daarmee is er volgens het college voldoende duidelijkheid. Bij de integrale herziening van het omgevingsplan wordt de samenhang verder aangebracht en kunnen bestaande kaders indien wenselijk worden geactualiseerd, verduidelijkt en aangevuld. De ruimtelijk relevante uitgangspunten worden vervolgens in het omgevingsplan verwerkt. Een afzonderlijk beleidskader voor horeca in het buitengebied is daarmee niet noodzakelijk. De planning is dat het thans geldende tijdelijk deel van het omgevingsplan voor het buitengebied in 2030 is omgezet naar een nieuw omgevingsplan voor het buitengebied.
